LANDSFORENINGEN FOR
bygnings- og landskabskultur

FREDNINGSFORSLAG

ÅRHUS KOMMUNE – CYKLEBANEN

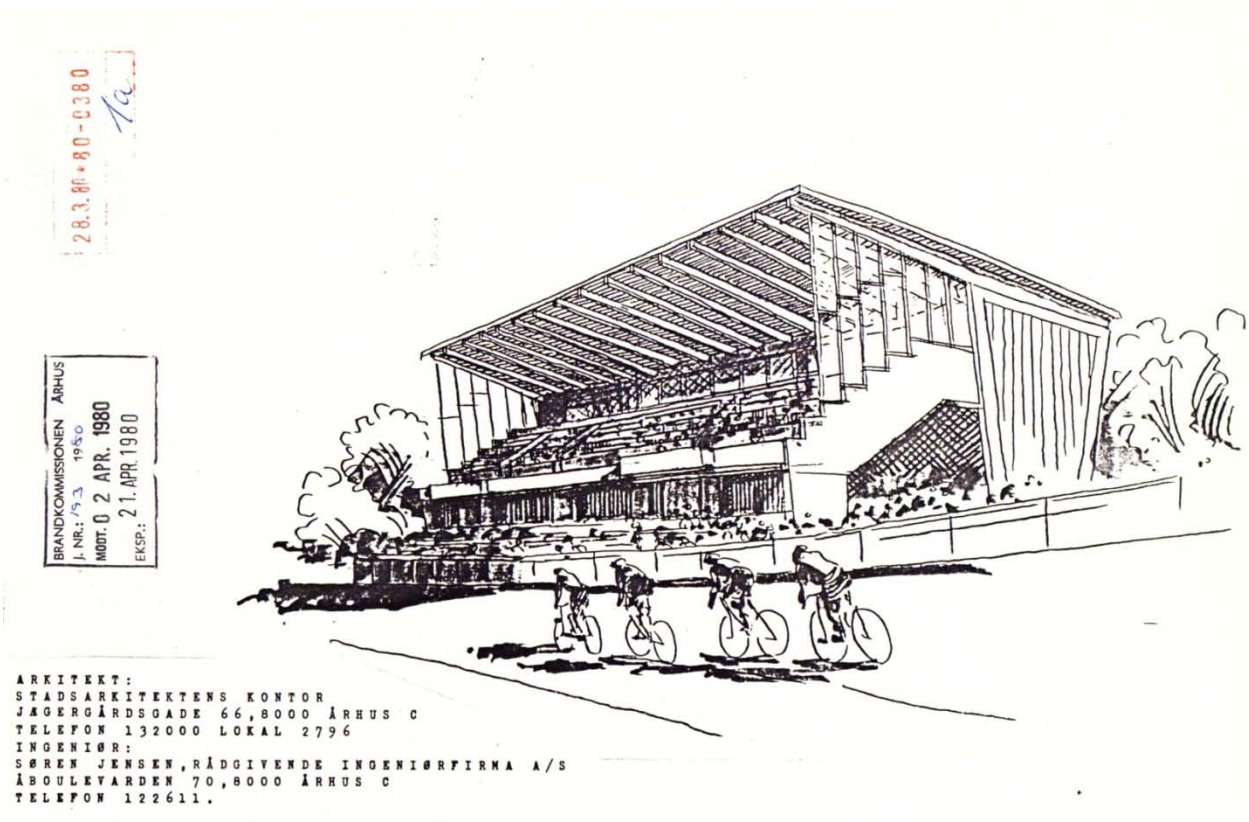

Århus cyklebane, 24.03. 1980. Stadsarkitektens kontor Århus

Forslagsstiller:	Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur
Kommune:	Århus kommune
Adresse:	Jyllands Allé 79
Matrikel nr:	227a, ejerlav: Marselisborg, Århus Jorder.
BBR-nr/ ejendoms nr:	456344
Ejer:	Århus kommune
Betegnelse:	Idrætsanlæg
Komplekstype:	
Opførelsesår:	1954, ombygget totalt 1980
Omfang:	Kabine- tribune- og medlemsbygning. Ryttergård, som er en træbod, hvor rytterne fik massage. Kontroltårn. I alt 3 bygninger.

FREDNINGSOMFANG

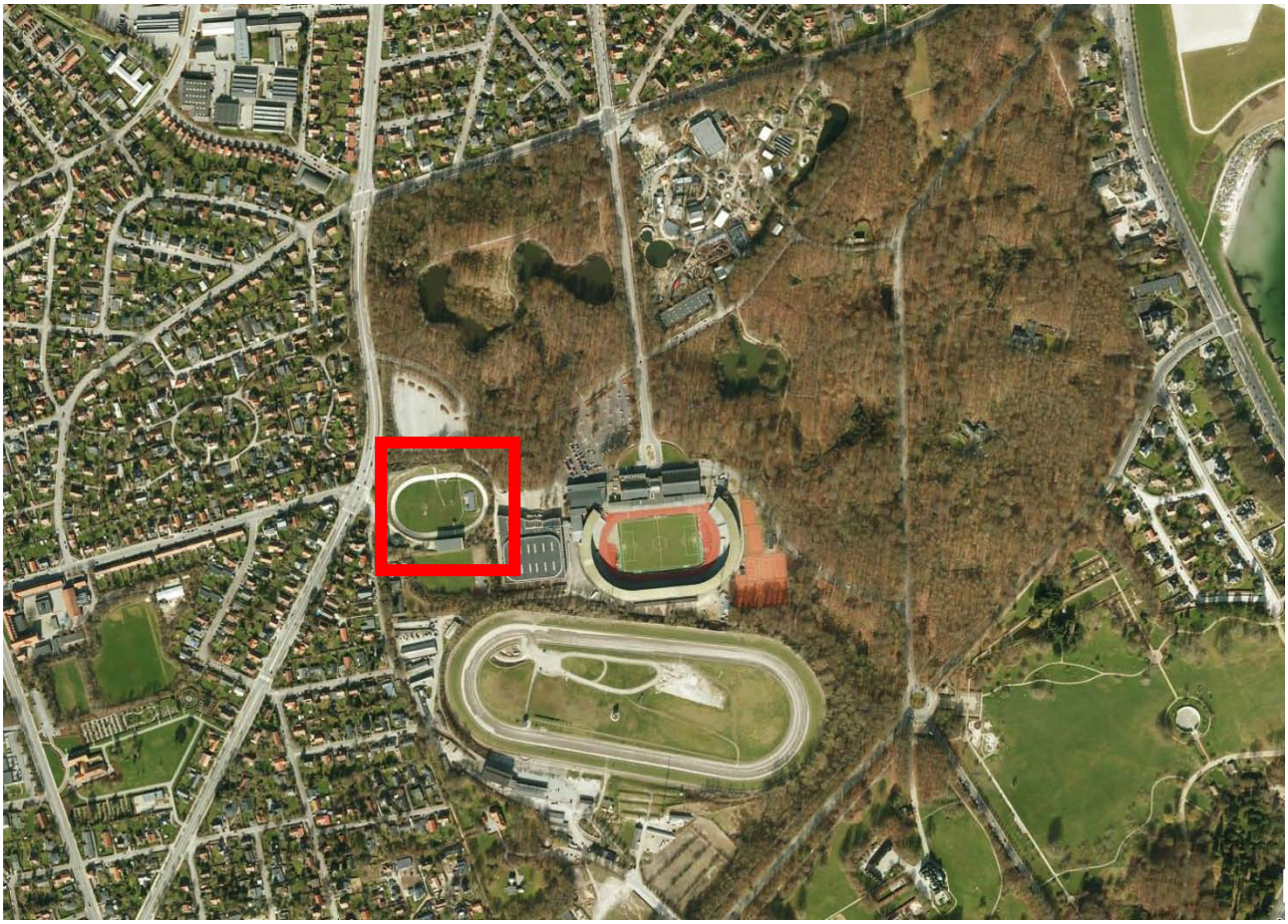

Luftfoto af anlægget. Den syd- og nordgående Jyllands Allé til venstre i billedet er adgangsvej til anlægget i det røde kvadrat, som består af cykelbane, tilskuerbygning, ryttergård og kontroltårn. Kilde: Krak.dk. Se også foto 1, side 12.

BYGNINGSBESKRIVELSE

Området
I Århus sydlige bydel ligger cyklebanen, placeret i en naturlig dal og omgivet af Marselisborgskoven. Mod nord og øst er cyklebane-anlægget omgivet af skov, mod vest og syd af boligbebyggelse og mod øst af Kattegat. Cyklebanen ligger indenfor Århus idrætsanlæg og ligger i ikke umiddelbart synlig relation til Ceres stadion og andre idrætsfaciliteter. (se luftfoto side 2.)

Indgangen til baneanlægget sker fra hovedvejen Jyllands Allé 79. Foran indgangen er en lille plads beplantet med løvtræer.

Anlægget
Stedet er hjemmebane for Cykle Klubben Aarhus. Klubbens grundareal udgør 18.162 m2 og ejes af Århus kommune. Hele grunden er hegnet ind af trådhegn og fladerne er græsbeklædte, men adgangsvejen er grusbelagte.
Fra adgangsvejen, Jyllands Allé, står man i landskabets højeste kote og kigger dels ned på cyklebanen, der er cementbelagt, dels over på en stor bygning med overdækkede tilskuerpladser foran.

Det samlede anlæg består af cyklebanen, to bygninger og en række skure. Den ene bygning er en stor klubbygning i flere etager med tilskuerpladser foran. Den er placeret udenfor cyklebanens ring. Den anden er en mindre ryttergård i én etage, placeret indenfor ringen. Herudover står der indenfor ringen et toetagers kontroltårn. (se tegn.1)

For at komme ind på området passerer man en lille bod med en svingarm (for at deltagerne kunne kontrolleres). (se foto 4).

Banen er en 333 1/3 m lang udendørs cyklebane formet som en ring, hvor selve kørebanen er en bred cementbane med en skrå udformning, så rytterne cykler på en flade, der har en hældning. Højeste punkt over hele banen ligger i samme kote. Det samme gælder det skrå plans laveste punkt. Omkring cykelringen mod syd og nord, er der som i et atrium skåret ud i terrænnet og lavet siddepladser opbygget i beton. Trinene er græsbeklædte (se foto 5 og foto 6) .

Bygget ind i en skrænt og cirka 1, 5 m ned i terræn er den store kabine- og tilskuerbygning placeret. (se tegn. nr.4).

Tilsvarende ligger ryttergården i en lav kote og indenfor baneringen, som en enetages vinkelformet bygning i træ, der har fungeret som vente- og forplejningsområde for cykelrytterne under cykelløb. (se foto 11).

Indenfor ringen er der i den græsbeklædte plæne en betonstøbt trappenedgang til en underjordisk passage, der fører til en parkeringsplads, som ligger nord for baneklubbens grund.

På grundens sydvestlige og vestlige hjørne står nogle en servicebygninger, der ikke er nærmere omtalt i dette fredningsforslag og ikke er omfattet af fredningen.

Bygningerne

Kabine- og tilskuerbygning

Bygningen er udført i hvidmalet beton i en omvendt konisk form som et bæger, smallest for neden og bredest foroven. Bygningen er næsten 10 meter høj i tre etager. I alt er grundarealet 546 m2. Etagemetrene under tag udgør tilsammen 1232 m2. (se foto 20 og foto 30). De to øverste etagedæk er i jernbeton og spænder over en bredde på fem hhv. seks meter. Etagehøjden er ca. 2,80 m på alle tre etager. Alle opholdsrum er isolerede.

Mod sydsiden er den koniske bygnings stueetage halvt bygget ind i terræn, mod nord, som er ud mod cykelbanen, er etagen i fuld højde. Bygningen har en åben facade mod cyklebanen, to lukkede gavle mod hhv. øst og vest og en relativt lukket bagfacade ud mod en stor græsplæne omkranset af høj beplantning. Denne bagfacade er udstyret med kvadratiske vinduer i et gridsystem. I de konisk formede gavle er der i beton markeret en reces. (se tegn. nr. 6, foto 19 og foto 28).

Fra bygningens øverste dæk kan man gå ud på en selvbærende tilskuertrappe i beton. Trappen spænder ud over hele facadens bredde og udgør nærmest en bygningsdel i sig selv. Den afsluttes i en tribune løftet fra terræn. Tribunen hviler af på facadehøje konsoller i beton, der er forankret i terræn.
Tilskuerbænkene er placeret som trin på denne store trappe og der dannes rum ved, at der på tribunens sider er monteret glasvægge, så man er beskyttet og samtidig kan se ud. Overfladen på tilskuertrappen er en rå, grovkornet og ubehandlet beton, som alle steder er støbt med hårde uslebne kanter. Tilsvarende for de bærende konsoller. (se foto 36 og 40)

Den koniske bygnings tag strækker sig som en stor fuglevinge ud over trappen med tilskuerpladserne, så alle tilskuere kan sidde i læ. Taget er stålplader beklædt med tagpap og båret af store limtræsdragere.(Se foto 21. og bygningssnit, tegn. nr. 5). Overfladen i det udhæng, man som tilskuer kigger op på, er stålplader i trapezform malet i en gul kulør. I det store udhæng er der monteret lamper til belysning af tilskuerpladserne.

Den koniske bygnings gavle mod øst og vest fremstår lukkede, men dog med en gennemgående og åben bred passage (se foto 20, 23 og 27). Passagen på terræn ligger imellem bygningen og tilskuertrappen og er 3 meter bred. Den strækker sig igennem hele bygningen. Imellem bygning og tilskuertrappe er skudt en træbygning ind. Denne lille bygning er fyldt op af små kabiner, hvor rytterne kunne hvile. Der er to trappeløb op til tribunen beliggende inde i den lille træbygning. Disse trapperum kan lukkes af, i det der for hver ende af trappeløbet er placeret døre, som i øvrigt er gulmalede. Selve træbygningen står på en betonplint. Den udvendige beklædning i kabinebygningen er lodret monterede, gulmalede brædder. (se bygningssnit, tegn nr. 6 og plan, tegn. nr.2 3, 24 og foto 31).

Bygningens bagfacade, der ligger ud til den græsbevoksede eng er bygget op i in situ støbte betonplader med vinduer placeret i et gridsystem. (Se foto 28). Alle vinduer i tribunebygningen er udført i fyrretræsrammer og med termoglas med uopsprossede ruder. På sydsiden er hvert vindue forsynet med et let parti. Alt er hvidmalet.

Mod cykelbanen fungerer bunden af tribunen som en balkon, som har et værn ligeledes i beton, hvorpå der er monteret håndlister i galvaniseret stål. Tilskuerbænkene udgøres af fire rækker bænke, som rejser sig op langs trappen. Hvert betontrin er på den vandrette side udstyret med bænkesæder af fyrretræsbrædder. Sidedybden er ca. 36 cm. Ligeledes er der på den lodrette flade, på stødtrinnet, monteret et brædt, der

udgør en rygstøtte. Foran trinene er et værn udført med håndlister i ubehandlet galvaniseret rundjern. (se foto 38 og tegning nr. 5, bygningssnit).

2. salen i den lukkede koniske bygning
På den øverste etage, hvs. 2. sal ligger spisesalen. Adgangsvejen til dette plan er enten via trapperummet med indgang fra passagen på terræn eller fra en trappe i det fri , der løber mellem tilskuerbænkene. (se igen foto 38)
Spisesalens facade har en vinduesrække, som spænder ud over næsten hele facadelængden. (se foto 19 a). Længst mod vest rummer etagen et køkken samt også lager og depotrum. Disse to sekundære rum vender ud i mod cykelbanen. To udstillingsmontrer til trofæer, i glas, er i fuld rumhøjde placeret ud imod banen. Længst mod øst er der toiletter. Gulv i spisesal er linoleum, gulv i køkken ligeledes linoleum. Vægge er beklædt med gips og hvidmalede, loft beklædt med plader i træbeton. Der er pendler monteret i loft. Se plantegning nr. 3 og foto 46 - 49.

1. salen i den lukkede koniske bygning
1. salen består af motionssrum, klublokale, massagerum og toiletter, sauna og brus. Gulv i træningsrum er beklædt med filt. Vægge gipsbeklædte og hvidmalede. Lofter beklædt med plader i træbeton.
Gulv i klublokale do. se foto 51 og 52.

Stueplanet i den lukkede koniske bygning
Det nederste plan, stueplanet har mod syd højtsiddende vinduer med dagslysindtag. I stueplanet huses servicefaciliteter som varmecentral, depot og toiletter m.m. I depot og varmerum aflæses forskallingen tydeligt. Betonstøbningen ses i loftet. se foto 53 .
I bygningens ene side længst mod øst og i passagen ligger hovedindgangen til bygningen. Døren går ind til et trapperum, der via en betontrappe leder til ejendommens 1. og 2. etage. Trappen i beton er malet i en rødviolet kulør. Håndlister og balustre og værn er udført i hvidmalet metal. Trapperummet står i øvrigt i den rå beton, hvidmalet.(se plantegninger og foto 23 og foto 44 og 45.)

På den anden side af arkaden mod cyklebanen står en smal træbygning med otte kabiner. se tegning nr.2, 4 og 5. Hver af sovekabinerne udgøres af et enkelt rum med plads til bare en seng. Fælles for kabinerne er, at de er lukkede for dagslys mod arkaden, men alle har et vindue ud i mod cyklebanen. Herudover er et enkelt rum reserveret en bod, en såkaldt totalisatorbod, hvor man kunne spille på rytterne. Alle rum har trægulve, hvidmalede vægge og listelofter. (se foto 33 - 35 .

<u>Ryttergården</u>
Bygningen rummer en række værelser til hvile og behandling af ømme lægmuskler mv.

Det er en let og uisoleret træbygning udformet som et T med en ældre hovedbygning og to flankerende smalle fløje. Den lette træbygning står på et randfundament. Imellem fløjene er en slags gårdsplads, åben ud mod cyklebanen. Pladsen er belagt med SF-sten.
Facadebeklædningen er malede vandrette brædder i en lys grå kulør. Hele bygningen er beklædt med grå tagpap. Herudover er den forsynet med ovenlys i plast, der lyser ned mod en midtergang i bygningen flankeret af mindre rum. (se foto 15 - 18).
Gulve i bygningen er også i træ. I den ældste del af bygningen er væggene grønmalede. Øvrige indvendige vægge er gulmalede og døre blå. Gulvene er ferniserede fyrretræsgulve. (se foto 54 - 57)
I ryttergården er der også indrettet toilet- og badefaciliteter, som er af nyere dato.(sefoto 58)

NB! Der findes ikke tegninger af kontroltårnet.

Kontroltårn
Tårn i to etager, stående på en høj betonplint. I tårnet er et rum, hvorfra man har kontrol over hele cyklebanen. Plinten står i ubehandlet rå beton.

Tårnet er udført som en trækonstruktion med termovinduer hele vejen rundt om tårnet. Adgangen til tårnet sker via to ståltrapper.
Træbeklædningen på tårnets facader ligger vandret og er bemalet i forskellige farverige kulører, hovedsageligt mørkeblå. Kunne være gjort i 1980´erne. Indvendig er interiøret malet hvidt.(se foto 11 - 14).

NB! Der findes ikke tegninger af kontroltårnet.

VEDLIGEHOLDELSESTILSTAND

Cyklebanen er i fin vedligeholdelsesmæssig stand. Ligeledes er tribunebygningen i god stand. Vejrlig er hårdt for tribuneområdet. Gavlsiderne med glas i jernrammer ruster og skal plejes. Ryttergård og tårn er vedligeholdt og stadig i brug.

KULTURHISTORIE

I Århus er der en lang tradition for cykelløb. Det første fandt formentlig sted i 1880 - 90´erne. Første cyklebane blev indviet i 1893, lå på Galgebakken i Århus og var en 400 m cementbane. En ny bane blev samme år indviet i Ny Munkegade og Aarhus Cykle Klub blev stiftet. Banen var dengang nordens største og havde tribune. Den tredje cykelbane, som er den sidste før den nuværende, Gryden var en 250 m cementbane og lå tæt ved Aarhus Idrætspark. Den blev indviet d. 9. juli 1922 og lå tæt ved Århus Idrætspark.

Cyklebanen havde sin torhedstid i 1960´erne, hvor der afholdtes 2-3 løb om ugen. 2 - 3.000 tilskuere mødte op til hvert løb, hvor cykelbanens restaurant blev brugt som en slags folkekøkken.

Cykleklubben Aarhus arbejder på at genskabe cyklebanen som institution. Banen er truet, fordi Aarhus Cykleklub har tilkendegivet, at man ønsker at få stillet en grund til rådighed for udvikling af cykelsporten.

BYGNINGSHISTORIE

Den fjerde og nuværende cyklebane blev indviet i 1940. Ved åbningsløbet var der 4.000 tilskuere.

Indgangsboden er fra 1967. NB! Der findes ikke tegninger af boden. (se foto 4)

Tribunebygningen
Cyklebanens første tribunebygning er oprindeligt bygget i 4 etager, opført i 1953 - 54 på baggrund af en arkitektkonkurrence. Projektet blev vundet af Sven Eske Kristensens tegnestue og udført jf. skitseforslaget. Den blev bygget med flg. funktioner: Se bilag 1.

Stueetage med depoter og varmerum. Mod nord, hvs.- mod cyklebanen er totalisator-rum (kontorer til administration af væddemål og gevinster) og bod.
1. sal med motions- og klublokaler, toiletter, sauna og badefaciliteter.
2. sal med gildesal og toiletter.
3. sal med rum til bespisning. Folkekøkken og en balkon.

I 1979 brændte tribunebygningen og forårsagede vandskade i samtlige etager. Stadsarkitektens kontor i Århus ombyggede herefter bygningen totalt til en bygning i kun 3 etager. Der bliver lavet en ny tagkonstruktion, hvor tagets bærende dele udgøres i limtræsdragere. En væsentlig ændring af det lette tagstålkonstruktion. Den nye bygning får flg. funktioner:
Stueetage med depoter og varmerum og badefaciliteter.
1. sal svarende til oprindeligt, dog er sauna nedlagt og alle indvendige overflader ændret.
2. sal med toiletter, garderobe og et større rum med åbent serveringskøkken. Køkken. Det store rum er en slags restaurant/cafeteria. Mindre lagerrum med glasfacader mod cyklebanen.
En tidligere spindeltrappe mod vest, der gik op igennem etagerne, er senere nedlagt.

I den lave bygning, der er skudt ind under bygningen ud mod tribunen, er totalisator-rummene ombygget til sovekabiner i 1980 og igen i 1990..

Alle indvendige overflader er fra ombygningen i 1980. Alle vinduer er nyere termoruder.

'Bygningsjournal' for Århus Cyklebane:

1954	Opførelse af tribune og bagvedliggende 4-etages bygning. Stueetage til toiletter, kontorer, butikker og totalisatorboder. 1. sal til keglebane (aldrig opført). 2. etage til toiletter, butikker og totalisatorboder. 3. etage til toiletter, garderobe og restauration med køkken.
1964	Opførelse af kiosk og redskabsskur samt udførelse af afløbsinstallationer.
1965	Opførelse af skorsten.
1966	Opstilling af læskur.
1969	Ændring af indgang til cykelbanen.
1976	Genopførelse af nedbrændt fløj af kabinebygning.
1978	Opførelse af 78 stk. bokse til opstaldning af heste.
1989	Etablering af nødcampingplads.
1990	Eksisterende depot og totalisatorrum ombygges til sovekabiner for banerytterne. I denne periode antages vinduer at være udskiftet til termoruder.
1997	Udskiftning af mast, etablering af mobiltelefonantenner.
2000	Nedrivning af hestestald.
2015	Ryttergård og tribunebygning får nyt tag. (ikke beset)
2016	Dommertårn og kabinebygninger renoveret. Dommertårn står nu som i 1945, hvs. i én etage.

(ikke beset)
2017 Tribunen renoveret. (ikke beset)

Tegninger til hovedprojektet i 1980 fra Stadsarkitektens kontor mangler. Aarhus Kommune har ikke tegningerne i tegningsarkivet.

Ryttergården (service-bygning for cykelrytterne)
Ryttergården er udvidet med 2 sidelænger, men det vides ikke hvornår. I 1980 ses af fotos, at sidelængerne endnu ikke er bygget.

Lignende anlæg
Tidligere Odense cyklebane og Ordrup cyklebane, 1940 - 42.

Arkitekt
Stadsarkitektens kontor i Århus efter et tidligere projekt af Sven Eske Kristensen.

Andre værker af arkitekten
Stadsarkitektens kontor i Århus er oprettet d. 1.10.1919 og har til opdrag at bistå byrådet i varetagelse af byens kommunale bygninger.
Sven Eske Kristensen , f. 1905 - d. 1975, Schous fabrikker, Ravnholm.

Ingeniør
Søren Jensen, Århus.

KILDER

Webkilder (alt materialet fra web er medsendt som bilag)
https://da.wikipedia.org/wiki/Aarhus_Cyklebane
http://www.kulturarv.dk/1001fortaellinger/da_DK/aarhus-cykelbane/images
http://www.kulturarv.dk/1001fortaellinger/da_DK/aarhus-cykelbane
https://da-dk.facebook.co/bevaraarhuscyklebane. Århus cyklebane 60 og 70.
www.youtube.com/interview med Jørgen Leth.
Århus kommunes tegningsarkiv.
Samtale med Rene Gregersen, Århus cyklebane.
Materiale fra tidligere ansat i Århus Kommune 1980 - 2015. Anders Jacobsen, bygningskonstruktør.
Artikel i Jyllandsposten d. 08.09.2013 af Jørgen Leth: Cykelbanen var min første rejse.
Weilbach. Dansk Kunstnerleksikon.

Kontaktpersoner:
Niels Rask, Aarhus kommune, Sport & Fritid. Mail: nr@aarhus.dk.

PLANBESTEMMELSER/KOMMUNEATLAS

Der er ingen lokalplan for cyklebanen. For stadionområdet i Århus er udarbejdet lokalplan 582(1998) med tillæg nr. 706 (2004). Lokalplanen omfatter et forslag til en ny storhal på området. Byggefeltet til storhallen ligger op ad cykelbanens grund.

MILJØMÆSSIG VÆRDI

Det er en miljømæssig værdi, at bygningens volumen og samtidig enkle anslag med overfladernes grove karakter passer til det store landskabsrum. Cyklebanen har en unik placering i den bymæssige kontekst.

Anlægget ligger op ad fredskov og er et vartegn for området med den lavt beliggende cykelbane og den signifikant placerede og nordvendte tribunebygning placeret i cykelbanens rand. Det er en kvalitet, at grunden er yderligere markeret ved at være omkranset af beplantning i form af hække og høje træer.

KULTURHISTORISK VÆRDI

Stedet fortæller cykelsportens historie i bylivet og er med til at give danskerne en forståelse af folkesports- og fritidskulturlivet i Danmark. Det er en kulturhistorisk værdi, at funktionerne fra dengang cykelsporten var stor, stadig kan aflæses i byggeriet i form af kabine-funktioner, spisesal, motionsrum og så videre. Det hele er der stadig.

I 1950´erne, hvor man fik mere fritid, havde lært at dyrke kroppen som ideal (en sund sjæl i et sundt legeme) og hvor ungdomsårgangene var store, var der brug for sportslige aktiviteter. I velfærdssamfundets tilblivelse var der en stor byggeaktivitet af idrætsfaciliteter for at dække befolkningens behov. Med den stadigt øgede mængde fritid fik man i befolkningen behov for brugsarkitektur. Cykelsporten er sådan et eksempel, der rammer ind i tiden og forløser dens folkelige behov.
For eksempel fungerede spisesalen i tribunebygningens første år også som et folkekøkken. Cykelsport var en arbejdersport og mange familier fik mulighed for at indtage deres måltider her.
Totalisatorspil, hvor man spiller på bestemte ryttere er der stadig spor af i bygningen. Det var en folkesport.

Internationale grand prix´er har været afholdt her. Det har været et de arrangementer, hvor byen åbnede et vindue ud i verden og der var fuldt hus i området. Cykelsporten var større end landevejs-cyklingen senere blev. Alle flag var oppe. Man flagede med internationale flag og havde dramatiske cykelløb. Århus cyklebane har en kulturhistorisk værdi. Det er en del af det 21. århundredes kulturarv.

Stedet optræder som fælles erindring for århusianere. Journalist og forfatter Jørgen Leth har trådt sine barnesko på cyklebanen og føler sig knyttet til stedet. Flere steder har Jørgen Leth skrevet om stedet som kulturelt samlingspunkt og alle minderne derfra. Det er den eneste udendørs cyklebane, der er tilbage. I dag er det Danmarks største bane, landevejs- , cross og TMB cyklingsbane. Et flot anlæg med en stor historisk betydning for cykelsporten i Danmark.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Når man udsætter kabine- og tribunebygningen for en funktionsanalyse, ser man hurtigt at organiseringen af huset er logisk og rigtig. Kabinerummene ligger i tilknytning til cyklebanen. Restaurationen med de store glasfacader ligger øverst og over tribunepladserne med udsigt over banen, hvilket er en fornem placering. Tribunen er velplaceret og udsynet optimalt.

Træningsrum og mødelokaler ligger, så de udnytter dagslyset fra den sydvendte facade. Det er en arkitektonisk værdi, at der er så ligetil og logisk en sammenhæng imellem rummenes disponering, bygningens form og karakter og den måde huset bliver brugt.

Der er en historisk baggrund for, at spisesalen er det største rum, idet man anvendte bygningen som en slags folkekøkken. På den baggrund giver den omvendte koniske form også mening.
Under bygningen er der også plads til færdsel i terrænniveau og alligevel levnes plads til depot og faciliteter m.m.

Den markante bygning har en arkitektonisk værdi i sig selv. Bygningen har med sin form en stærk karakter med det store udkragede tag, der beskytter tilskuerne. Ligeledes fortæller passagen imellem bygningen om tribunens konstruktive form.

Det arkitektoniske anslag kredser om enkelhed, både i bevægelsesflow og i materialevalg. Der er brugt enkle og simple materialer. Kabine- og tribunebygningen er et eksempel på karskt og nøgternt byggeri, hvor de udvendige overflader er rå og samtidig 'vedligeholdelsesfrie'.

Det er en arkitektonisk kvalitet at se funktionsduelig velfærdsarkitektur baseret på 1950´ernes rum- og materialeforståelse. Arkitekturen bærer præg af sin tid med ærlighed i materialet, dimensioner afpasset funktionerne og en vis knaphed over materialeforbruget, eksempelvis de karske bænkesæderne i tribunebygningen, trappeopgangen i tribunebygningen og de små kabiner. Fordelingsarealer er også knappe. Et ubesmykket byggeri til sport.

Den udendørs bane, der er uløseligt forbundet med ryttergårdens og kabine- og tribunebygningen, har en særlig landskabelig charme, nedsænket som en hule midt i byens puls.

BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

De bærende bevaringsværdier knytter sig til grundens organisering med placeringen af cyklebanen og den særlige arkitektur, som kabine- og tilskuerbygningen repræsenterer. Cyklebanens tilskuerpladser skåret i terrænet, spejlet af tilskuerpladserne på den store tribunebygning med det enorme udhæng er en særlig kraftfuld arkitektur.

Aarhus cyklebane er det sidste frilufts cyklebane-anlæg i Danmark og repræsentant for i sær 1900-tallets meget populære cykelkultur. Cykelsporten som en arbejdersport oppebærer en særlig lokal stolthed knyttet til Aarhus og er en national stolthed i dansk idrætshistorie og derfor også en bærende fredningsværdi.

Den todelte bygning til medlemmer og tilskuere, hhv. den åbne, overdækkede tribune og den mere lukkede del af bygningen har en organisatorisk logik og udprægede rumlige kvaliteter. Det nøgterne materialevalg og den ubesmykkede bygning fungerer godt til sportsånd og fællesskab.

Ryttergården, den lave skurlignende bygning i træ, fascinerer som et stykke kulturhistorie, fordi funktionerne er knyttet til afvikling af cykelløbene, og bygningen derfor er tæt forbundet med og en del af anlægget.

ANBEFALINGER

Fastholdelse af det spaciøse omkring anlægget.

TEGNINGER OG KORT

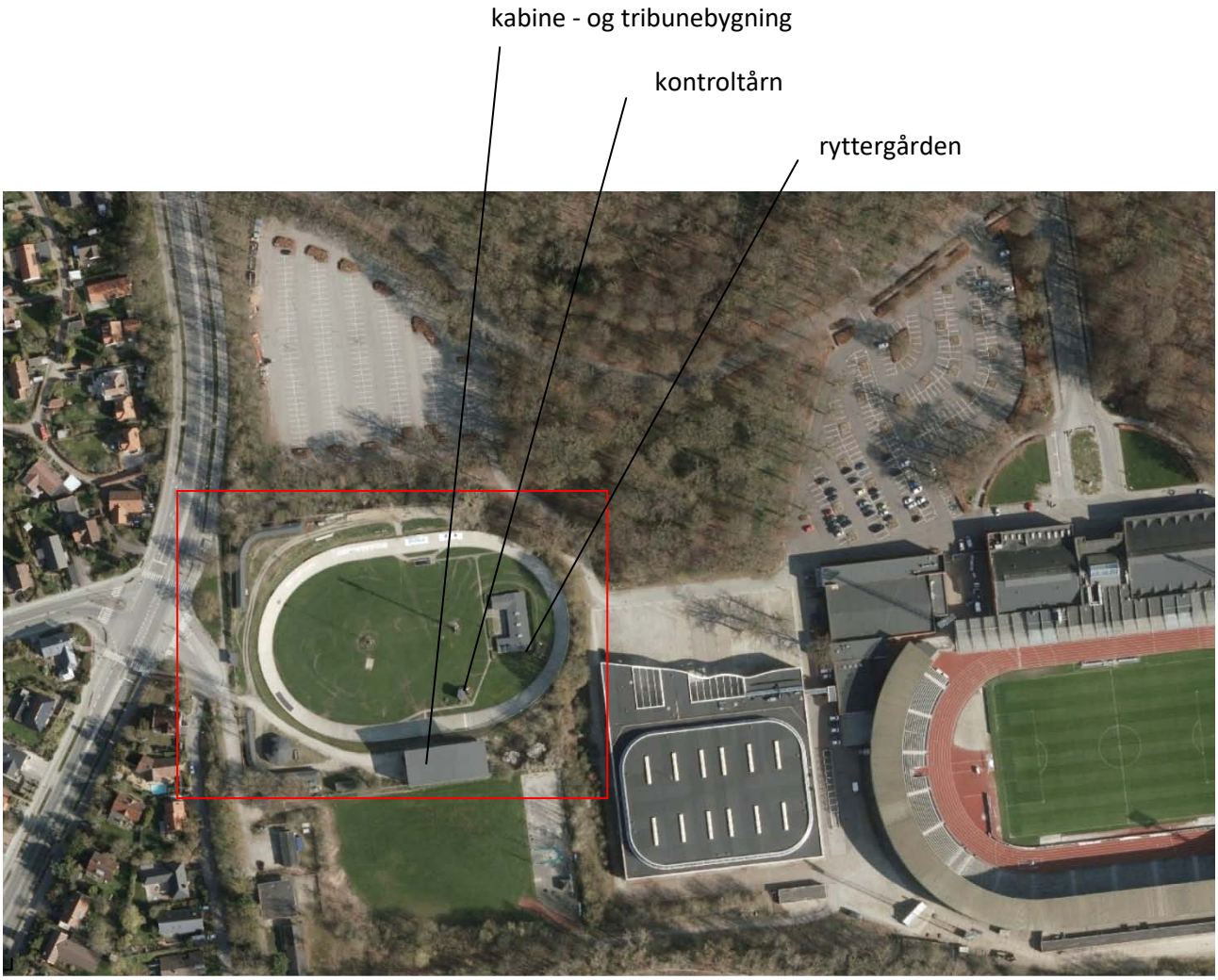

Cykelbanen og parkeringsplads, som ligger nord for anlægget. Foto 1

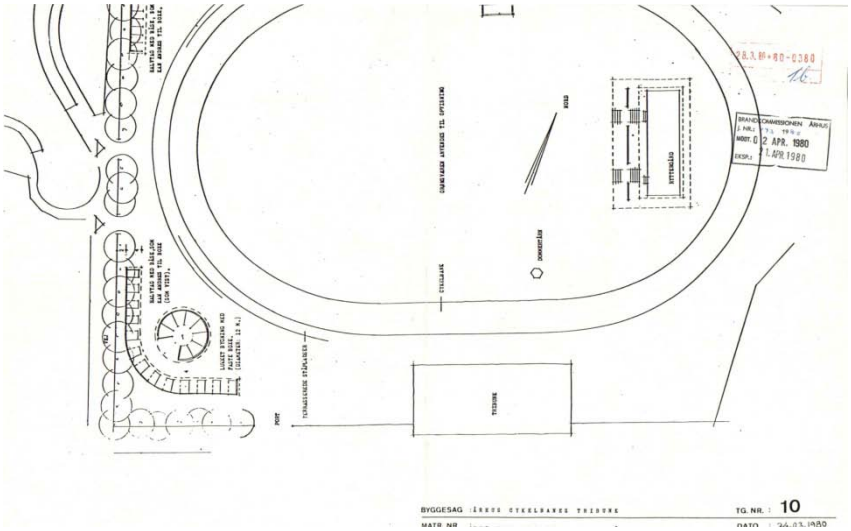

Situationsplan 1980 med tribunebygningen i bunden af tegningen og ryttergården til højre. Den i arkivet tilgængelige tegning er lettere beskåret.

Matrikelkort med matrikel 27 a, Århus cyklebane, i midten af billedet. Til højre for, i det grå kvadrat, ligger Ceres stadion.

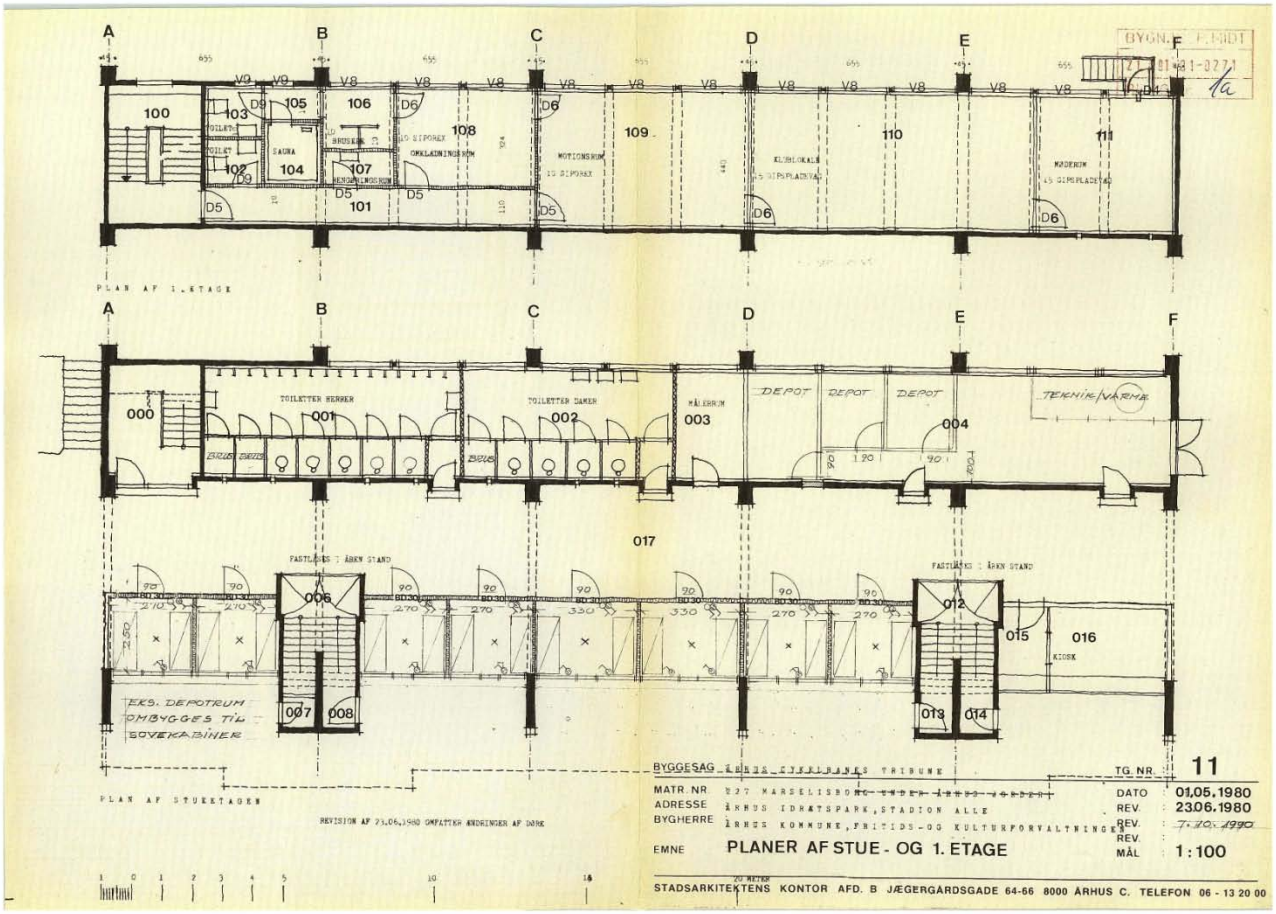

Tegninger fra stadsarkitektens kontor 1980 med revision 1990. Planer af stueetagen, dels af den indskudte træbygning med kabinerummene, der i 1990 blev opdelt i 8 stk, dels af tribunebygningen og 1. etage med motionsrum, klublokaler og møderum. Tegn. nr.2

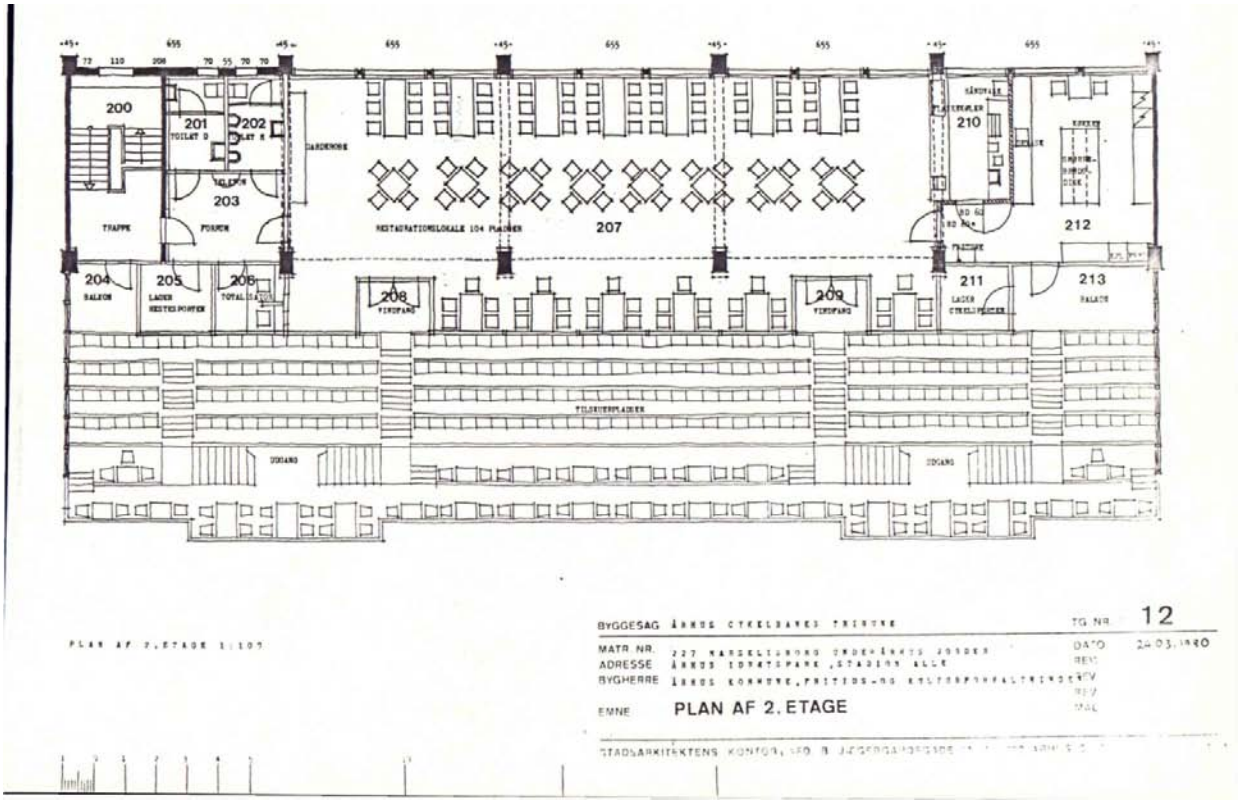

Tegninger fra stadsarkitektens kontor 1980 Planer af 2. etage med tilskuerplads i det fri og med den bagvedliggende spisesal. Tegn. nr. 3

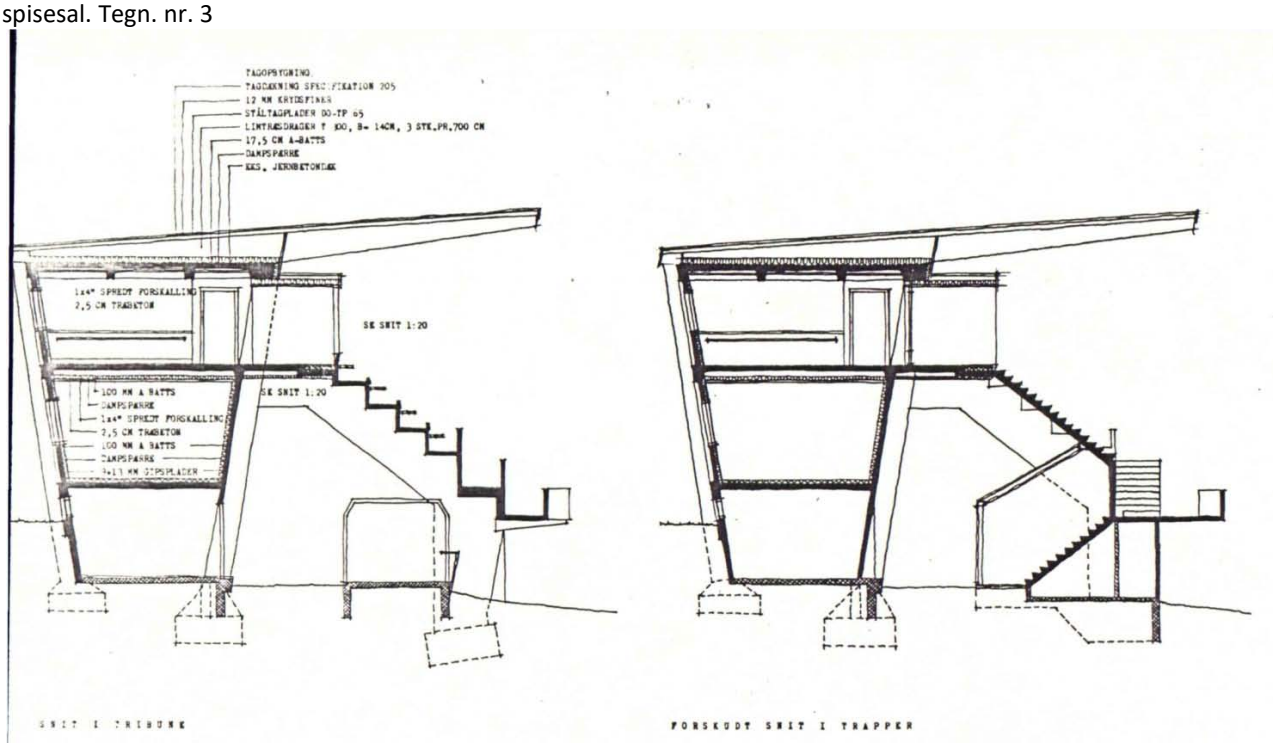

Principsnit, stadsarkitektens kontor 1980. Snit til venstre hovedbygning og træbygning med kabinerummene og passagen i midten. Snit til højre i hovedbygning og trappe fra tribune til passage. Tegn. nr.4

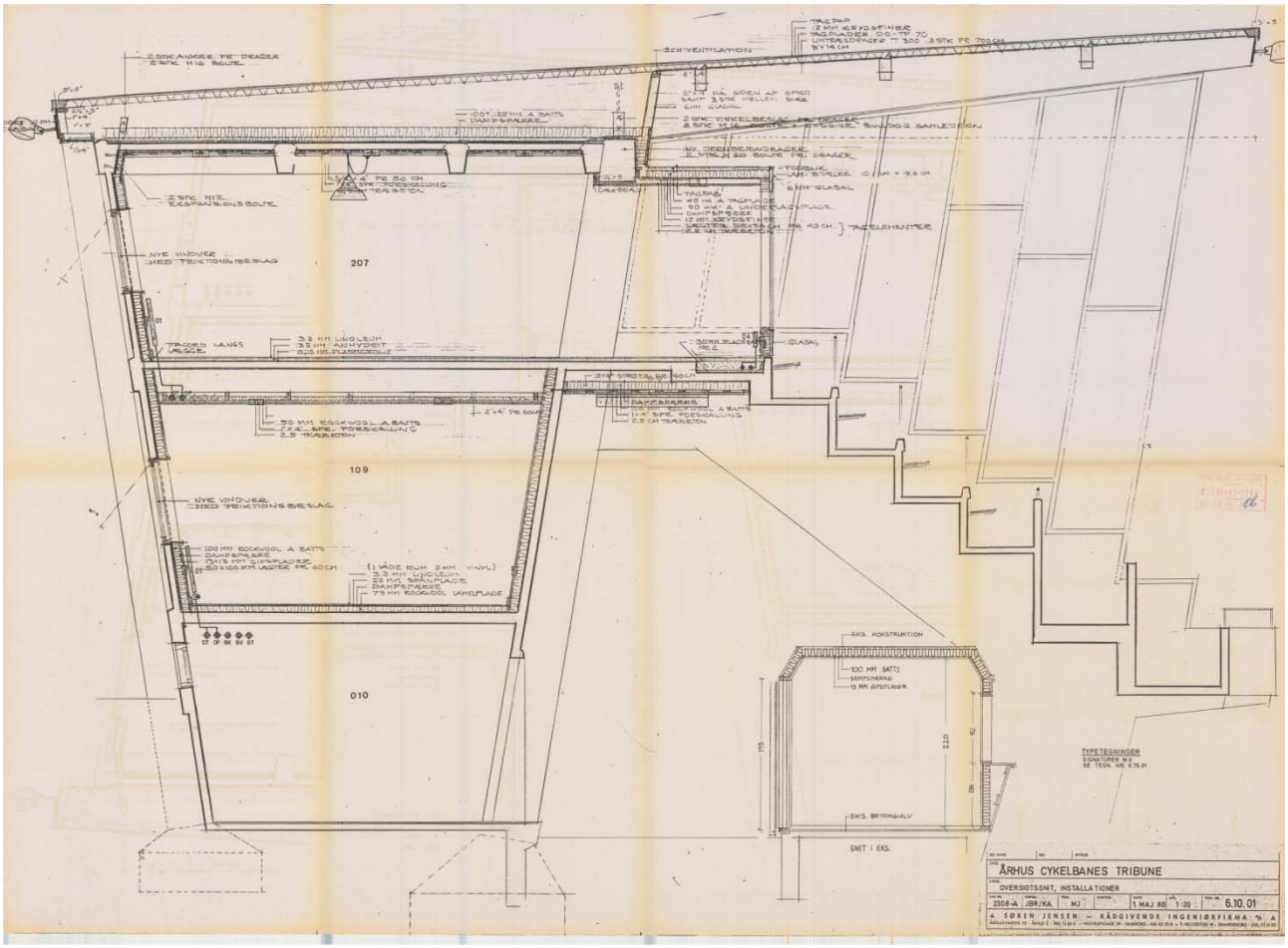

Stadsarkitektens kontor 1980. Bygningssnit. Installationer indtegnet. Det ses tydeligt, hvordan bygningen er delvis skåret ind i terræn. Tegn. nr.5

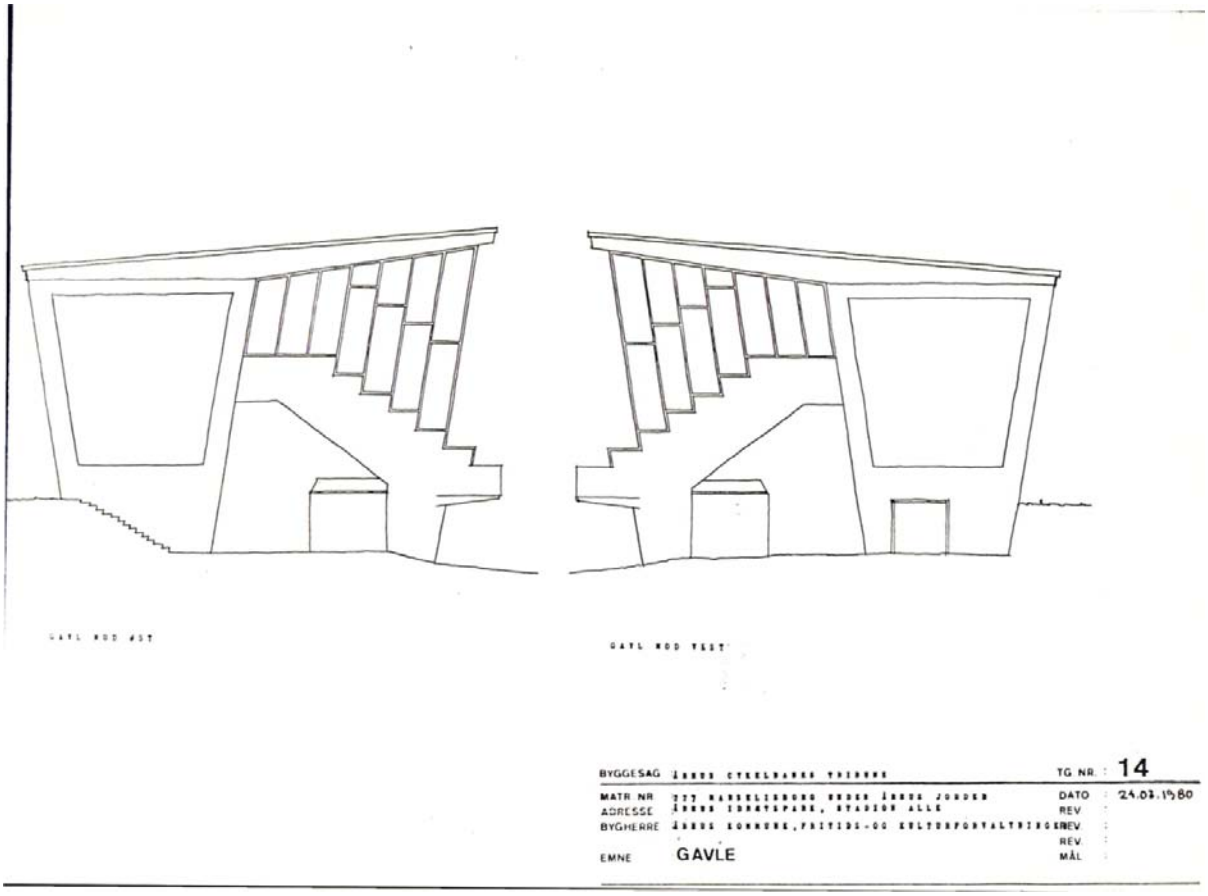

Gavle- hhv. øst og vest. Stadsarkitektens kontor 1980. Tegn. nr.6

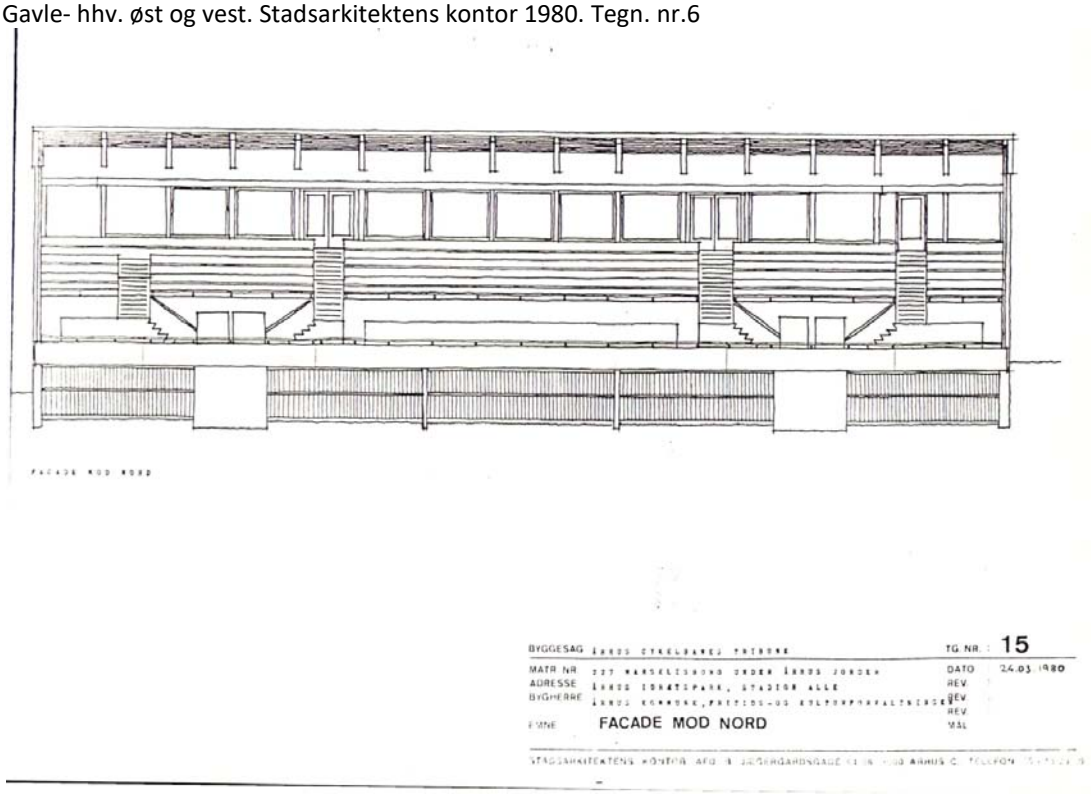

Stadsarkitektens kontor 1980. Facade mod nord.Nederst konsoller med kabinerummene bagved. Herefter tilskuerpladserne, derefter restauranten og sidst den med plader beklædte facade. Tegn. nr.7.

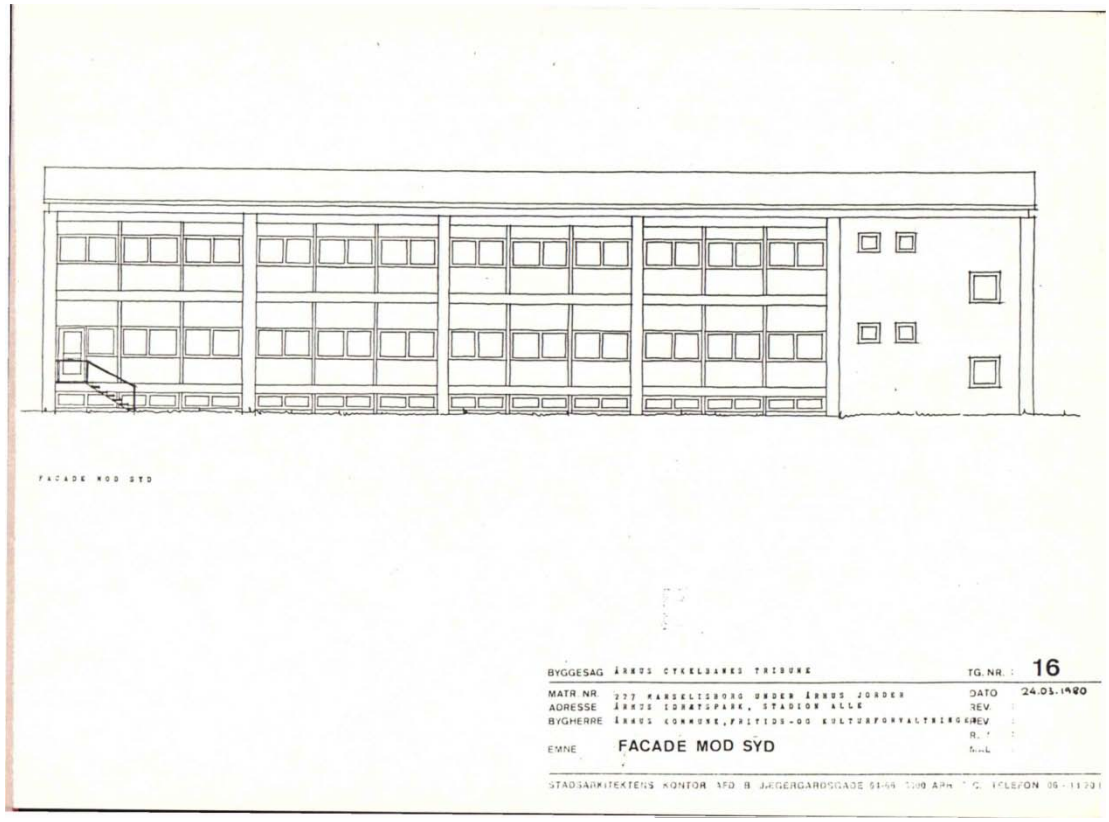

Facade mod syd. Tegning, Stadsarkitektens kontor. Tegn. nr.

BILLEDDOKUMENTATION

Historiske

Se bilag 1 til fredningsforslaget, som beskriver den tidligere tribunebygning tegnet af arkitekt Sven Eske Kristensen.

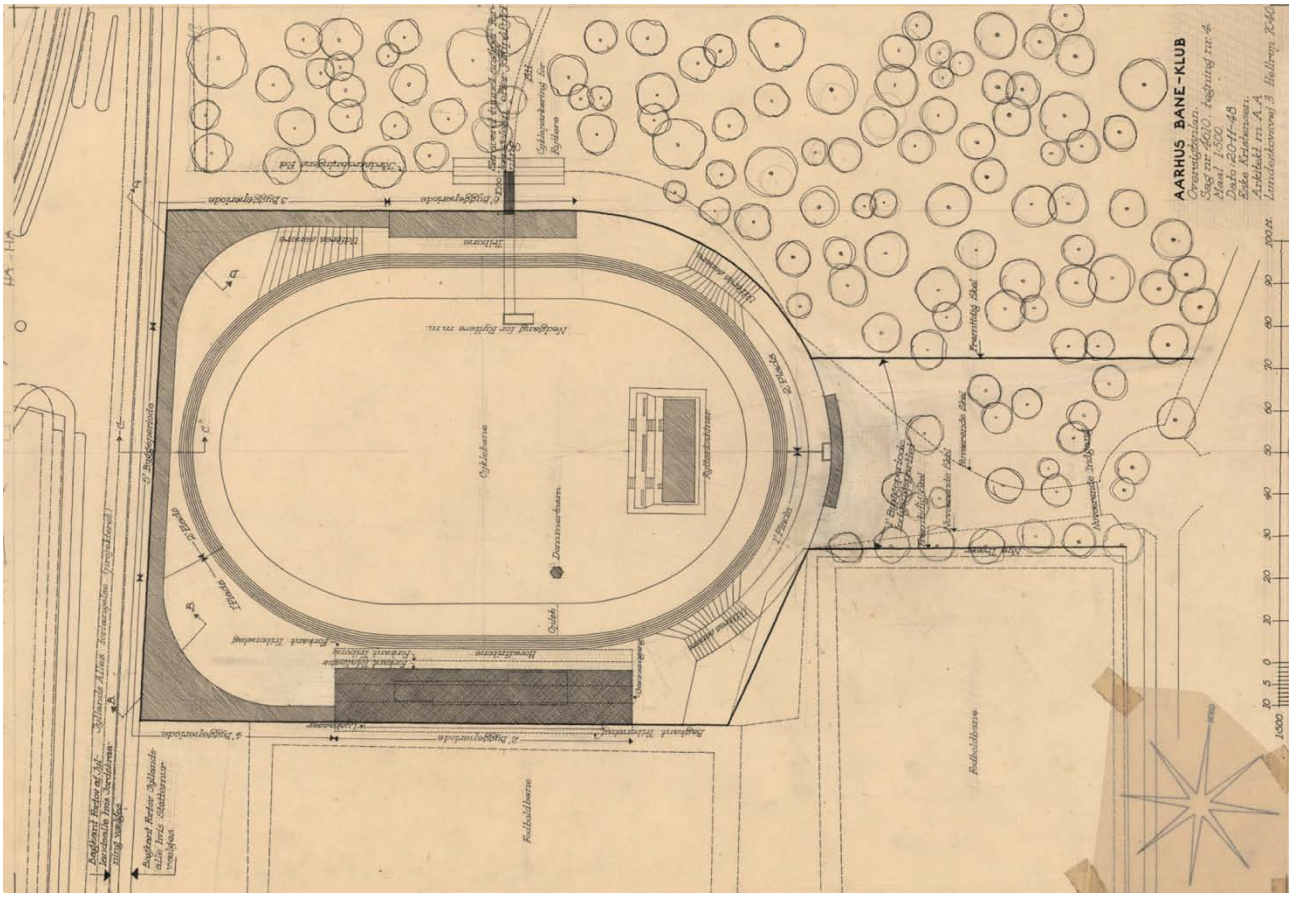

Situationsplan 1952. Kabinebygningen mod syd i bunden af billedet og ryttergården mod øst. Bemærk, at ryttergården her stadig er en en-fløjet bygning.

Nutidige

Ankomst til adressen via Jyllands Allé. Indgangsparti til venstre. Foto 2.

Ankomstbygningen set fra Jyllands Allé. Indgangsbod og kabine- og tribunebygning i billedets midte. Foto 3.

Indgangsbod med karrussel. Foto 4.

Den skrå cykelbane set mod nord med tilskuerpladser i terræn i baggrunden. Foto 5.

.

Tilskuerpladser i det fri, 10 rækker i alt. Tilskuerrækker er placeret i den nordlige og sydlige del af banen.
Foto 6.

Blik ud på banen fra Ryttergården. Foto 7.

ÆLdre skure (Heste). Foto 8. (Denne bygning er ikke omfattet af fredningsforslaget).

Nedgang til trappe, der leder til en underjordisk gang, som igen leder til en p-plads beliggende øst for anlægget. .
Foto 9.

Den underjordiske gang leder ud til en parkeringsplads. Foto 10.

Kontroltårn og ryttergård, begge placeret indenfor cykelringen. Foto 11.

Kontroltårn i to etager, tegnet af Sven Eske Kristensen. Foto 12.

Kontroltårnets østfacade. Foto 13.

Kontroltårnet indvendig. Foto 14.

Ryttergården, lavt beliggende, mod øst. Foto 15.

Ryttergården. Foto 16

Ryttergården udført som en let barakbygning. Foto 17.

Pladsen foran ryttergården. Foto 18.

Gavl, øst, som tydeligt viser bygningens struktur og konstruktion. Foto 19

Tribunebygningens nordfacade. Foto 19 a.

Tribunebygningen set fra indgangsboden. Bygningsmassivet til højre og den selvbærende tribunedel stående på konsoller. Foto 20.

Tribune parti og tagkonstruktion. Foto 21.

Tribunebygningen. Terræn, med de små trin til venstre i billedet, hvorfra man kan se cyklebanen. Tribunens udkragning understøttes af kraftige konsoller. Foto 22.

Arkaden set fra øst. Hovedindgangen, til den lukkede bygning i fotoets venstre side.
Foto 23

Facadeudsnit af sovekabinerne, vendt mod cyklebanen. Foto 24.

Trappenedgang fra tribuneområde til passagen i den store koniske bygning. Foto 25

Dør i passagen, terræn. Alle døre i passagen har lodrette, gulmalede lister. Foto 26.

Arkaden set fra øst. Døren til højre leder via en trappe til den åbne tribune. Foto 27.

Sydfacade og gavlen mod vest. Foto 28:

Sydfacade nærbillede, hvor man ser den in situ støbte beton. Foto 29.

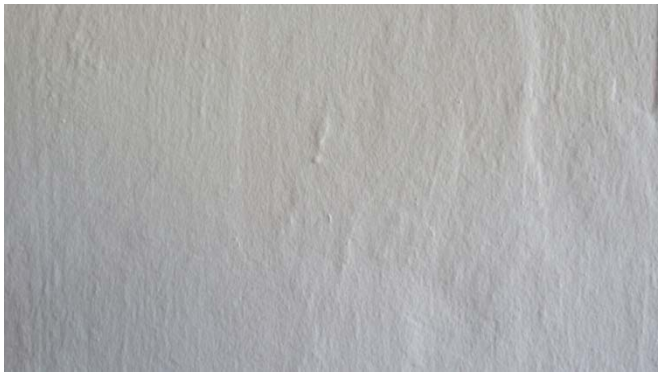

Nærbillede af den hvidmalede betonoverflade. Foto 30.

Sovekabiner til rytterne. Facade mod nord. Foto 31.

Bag tribune og konsol under tribunen. Foto 32.

Totalisatorbod i den lave sovekabinebygning. Foto 33

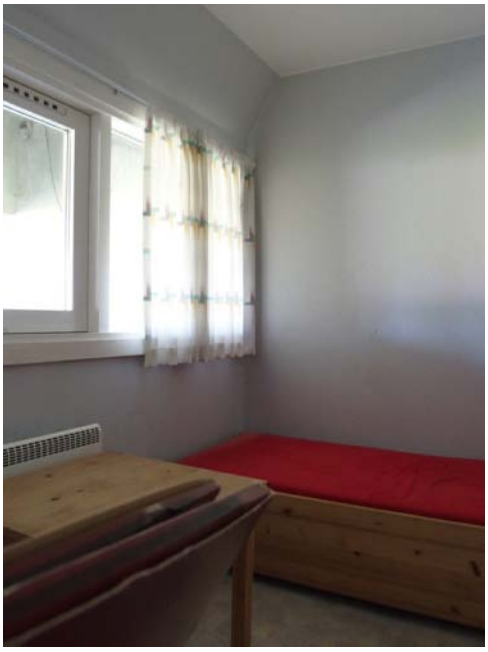

Rytternes kabinerum. Foto 34.

Facadeparti, rytternes kabinerum. Foto 35.

Trappeanlægget i tribunebygningen. Foto 36.

Trappeløb mellem tribune og passage. Foto 37.

Vue langs tribune- og tilskuerbænke. Trappeadgang til tilskuerbænke og restauration under halvtag, og trappenedgang til højre i billedet, der leder ned til passagen mellem tribune og hovedbygning. Spisesalen ses øverst til højre. Foto nr. 38, fra øst mod vest.

Den glasinddækkede sidevæg. Foto 39.

Den glasinddækkede sidevæg. Nærbillede. Foto mod vest. Foto 40.

Trin og bænke, tribune. Bemærk indgangene fra tribunen til 2. salens restauration. Foto 41.

Betondetaljer tribune. Forankring af rækværk og fastgørelse af bænke. Foto 42.

Toiletzonen i stueplan, den store koniske bygning. Foto 43.

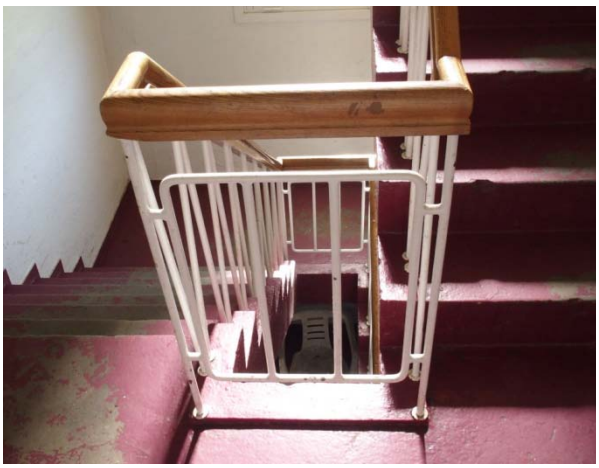

Hovedbygningens trapperum. Foto 44.

Trappetrin og værn. Foto 45.

Spisesalen, 2. sal. Køkken i baggrunden. Foto 46.

Fra 2. sal ud mod cyklebanen 47.

Fra spisesalen, 2. sal med kig ud mod tribunen. Fremme i fotoet ses en udstillingsmontre. Foto 48.

Køkken 2. sal. Foto 49.

1. sal. Træningsrum. Foto 50

Møderum 1. sal. Skrå vægflade vender mod syd. Foto 51.

Møderum 1. sal. Skrå vægflade vender mod nord. Foto 52.

Depotrum i tribune- og kabinebygningen, terrænplan. Foto 53.

Midtergang med ovenlys i Ryttergården. Foto 54.

Ovenlys i midtergangen. Ryttergården. Foto 55.

Gangen i den ældste del af ryttergården. Dør åben ind til massagerum. Foto 56.

Massagerum. Ryttergården. Foto 57.

Den ene af Ryttergårdens fløje. Toilet- og badeafdeling. Foto 58.